

Prof.Dr. ABDURRAHMAN HAÇKALI

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 464 214 1120](tel:+904642141120) Dahili: 4619

E-posta: abdurrahman.hackali@erdogan.edu.tr

Web: <https://avesis.erdogan.edu.tr/abdurrahman.hackali>

Eğitim Bilgileri

Doktora, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri/İslam Hukuku, Türkiye 1995 - 1999

Yüksek Lisans, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri/İslam Hukuku, Türkiye 1992 - 1995

Lisans, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 1987 - 1992

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler, İlahiyat , İslam Hukuku

Akademik Unvanlar / Görevler

Prof.Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2010 - Devam Ediyor

Doç.Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2010 - 2010

Doç.Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2006 - 2010

Doç.Dr., Os Devlet Üniversitesi, Teoloji Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2006 - 2008

Yrd.Doç.Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2000 - 2006

Araştırma Görevlisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 1999 - 2000

Araştırma Görevlisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri, 1995 - 1999

Araştırma Görevlisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 1993 - 1995

Akademik İdari Deneyim

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 2016 - Devam Ediyor

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2016 - Devam Ediyor

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 2016 - Devam Ediyor

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, 2016 - 2018

Giresun Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, 2012 - 2016

Giresun Üniversitesi, 2012 - 2016

Giresun Üniversitesi, 2012 - 2016

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, 2012 - 2012

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 2011 - 2012

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2011 - 2012

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011 - 2012

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2011 - 2012

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2008 - 2010

Verdiği Dersler

FIKİH USULÜİ, Yüksek Lisans, 2018 - 2019

İslam İbadet Esasları, Lisans, 2018 - 2019

İSLAM HUKUKUNDA GAYE PROBLEMİ, Doktora, 2018 - 2019

İslam Hukuk Metodolojisinde İctihat Yöntemleri, Doktora, 2019 - 2020

Yönetilen Tezler

HAÇKALI A., İLMİHAL GELENEĞİNDE İÇERİK VE YÖNTEM, Yüksek Lisans, M.KÖSE(Öğrenci), 2019

HAÇKALI A., Ömer Nasuhi Bilmen'in Büyük İslam İlmihali Adlı Eserinde Hikmet-i Teşri', Yüksek Lisans, M.SİDDİK(Öğrenci), 2015

HAÇKALI A., Ali Haydar efendi'nin Dürerü'l-Hukkâm Şerhu Mecelleti'l-Ahkâm Adlı Eserinde Makâsıd ve Maslahat, Yüksek Lisans, Ş.ŞAHİN(Öğrenci), 2015

HAÇKALI A., Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Kararları ve Dayandığı Şer'î Deliller, Yüksek Lisans, R.MAFRATOĞLU(Öğrenci), 2012

HAÇKALI A., İbn Rüşd'ün Bidâyetü'l-Müctehid Adlı Eserine Aile Hukukuna Dair Değerlendirmeleri, Yüksek Lisans, M.FATİH(Öğrenci), 2011

HAÇKALI A., İslam Hukukuna Göre Vakıf Mallarında Vakıf Hükmünün Sona Ermesi, Yüksek Lisans, Ö.ASLAN(Öğrenci), 2011

HAÇKALI A., - İslâm Hukuku Açısından Elektronik Ticarete Akdin Kuruluşu, Yüksek Lisans, Ö.AYKAL(Öğrenci), 2009

HAÇKALI A., İslam Hukuk Tarihinde Gayeci Yaklaşım ve Külli Kaideler, Yüksek Lisans, E.BUZKAN(Öğrenci), 2004

HAÇKALI A., "Seyyid Sâbık'ın Fıkhü's-Sünne Adlı Eserinin Metodolojik Analizi", Yüksek Lisans, F.YÜCEL(Öğrenci), 2002

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Şâtıbî'nin Aristo Mantığına Karşı Çıkış Gereççeleri ve Alternatif Yöntem Teklifi**
NACAR T., HAÇKALI A.
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sa.16, ss.14-46, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- II. **Şâtıbî'nin Aristo Mantığına Karşı Çıkış Gereççeleri ve Alternatif Yöntem Teklif**
HAÇKALI A., NACAR T.
Recep tayyip Erdoğan Üniversiteisi İlahiyat fakültesi Dergisi, sa.16, ss.14-46, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- III. **Şâtıbî'nin Aristo Mantığına Karşı Çıkış Gereççeleri ve Alternatif Yöntem Teklifi**
Haçkalı A., Nacar T.
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sa.16, ss.14-46, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- IV. **Hanefî Mezhebinde İstikrâ: Usûlün Teşekkülü ve Küllî Kâidelerin Tesisi Bağlamında Bir Değerlendirme**
NACAR T., HAÇKALI A.
Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, cilt.12, sa.65, ss.1350-1362, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- V. **HANEFÎ MEZHEBİNDE İSTİKRÂ: USÛLÜN TEŞEKKÛLÜ VE KÛLLÎ KÂİDELERİN TESİSİ BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME**
HAÇKALI A., NACAR T.
Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, cilt.12, sa.65, ss.1350-1362, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)

- VI. **Hanefî Mezhebinde İstikrâ: Usûlün Teşekkülü ve Küllî Kâidelerin Tesisi Bağlamında Bir Değerlendirme**
NACAR T., HAÇKALI A.
Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, cilt.12, sa.65, ss.1350-1362, 2019 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- VII. **OSMANLI ERKEN KLASİK DÖNEMİNDE TELİF EDİLEN FIKIH USÛLÜ ESERLERİNDE MAKÂSDU'xxŞ-ŞERÎ'xxA**
HAÇKALI A.
TÜRKİYE ARAŞTIRMALARI LİTERATÜR DERGİSİ, cilt.11, sa.22, ss.239-254, 2017 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- VIII. **el Muvâfakât ın Fıkıh Usûlü Geleneğinde Takip Edilmemiş Olması Üzerine**
HAÇKALI A.
İslâm Hukuku araştırmaları Dergisi,, sa.15, ss.371-384, 2010 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- IX. **İslâm Hukuk Metodolojisinde Aslı İbâha İçtihat ilişkisi Üzerine**
HAÇKALI A.
İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sa.14, ss.85-96, 2009 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- X. **Globalleşme Sürecinde Kırgızistan da Din Bilimleri ve Ahlak Bilgisi Öğretiminin Meseleleri Uluslararası Sempozyumu**
HAÇKALI A.
Değerler Eğitimi Dergisi, sa.13, ss.179-183, 2008 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XI. **Fıkıh Usûlü İlminin Doğuşu ve Gelişimi**
HAÇKALI A.
Oş Devlet Üniversitesi, Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, cilt.1, ss.83-90, 2007 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XII. **Ehl i Hadis Ehl i Re y Ayrışması Fıkhî mi İtikâdî mi**
HAÇKALI A.
İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sa.2, ss.59-68, 2003 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XIII. **İslâm Hukûku Açısından Akit Serbestisi Prensibi**
HAÇKALI A.
Dini Araştırmalar, cilt.5, sa.3, ss.119-136, 2002 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XIV. **Hanefi Mezhebi İçtihat Geleneğinin Tümdengelimi Yönü Üzerine**
HAÇKALI A.
İslami Araştırmalar Dergisi,, cilt.15, ss.283-290, 2002 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XV. **İslâm Hukuk Târihinde Maslahat Tanımları ve Bunların Analizi**
HAÇKALI A.
İslâmî Araştırmalar Dergisi, cilt.13, sa.1, ss.47-61, 2000 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- XVI. **İslâm Hukuk Metodolojisinde Gayeci Yaklaşım Gazâlî nin İçtihat Anlayışında Maslahatın İşlevselliği**
İslâmî Araştırmalar Dergisi c XIII sy 3 4 ss 451 465
HAÇKALI A.
İSLAMİ ARAŞTIRMALAR, cilt.13, ss.451-465, 2000 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)

Kitap & Kitap Bölümleri

- I. **Şer'î Delillerin Teâruzu**
HAÇKALI A.
Fıkıh Usulü, TALİP TÜRCAN, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.499-516, 2019
- II. **Şer'î hükümlerin genel amaçları**
HAÇKALI A.
islam hukuku, TALİP TÜRCAN, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.229-242, 2019
- III. **ictihad ve taklid**
HAÇKALI A.

İslam hukuku, TALİP TÜRCAN, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.243-258, 2019

IV. hüküm çıkarma yöntemleri

HAÇKALI A.

İslam hukuku, TALİP TÜRCAN, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.211-228, 2019

V. Şer'î Hükümlerin Genel Amaçları

HAÇKALI A.

Fıkıh Usûlü, Talip Türcan, Editör, Grafiker, Ankara, ss.495-497, 2019

VI. İttifak Edilen Şer'i Deliller

ÇEKER O., KÖSE S., KAHRAMAN A., HAÇKALI A., KOŞUM A., GÜNAY H. M. , KAYA A., ESEN H., TOPAL Ş., DUMAN S., et al.

Fıkıh Usulü, Talip Türcan, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.171-221, 2019

VII. ŞER'İ HÜKÜMLERİN GENEL AMAÇLARI

HAÇKALI A.

İSLAM HUKUKU, TALİP TÜRCAN, Editör, GRAFİKER, Ankara, ss.229-242, 2019

VIII. HÜKÜM ÇIKARMA YÖNTEMLERİ

HAÇKALI A.

İSLAM HUKUKU, TALİP TÜRCAN, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.211-228, 2019

IX. İCTİHAD VE TAKLİD

HAÇKALI A.

İSLAM HUKUKU, TALİP TÜRCAN, Editör, GRAFİKER, Ankara, ss.243-258, 2019

X. ŞER'İ DELİLLERİN TEÂRUZU

HAÇKALI A.

FIKİH USÛLÜ, Talip Türcan, Editör, Grafiker, Ankara, ss.499-516, 2019

XI. mÜZAKERE aBDURRAHMAN HAÇKALI

HAÇKALI A.

KELAM İLMİ VE İSLAM HUKUKUNDA İÇERİK SORUNLARI, İLYAS ÇELEBİ- MURTEZA BEDİR, Editör, Ensar Nesriyat, İstanbul, ss.478-483, 2017

XII. el-İz b. Abdisselâm'da Maslahat İctihat İlişkisi

HAÇKALI A.

Makasid ve İctihad, Ahmet Yaman, Editör, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi vakfı Yayınları, İstanbul, ss.285-306, 2017

XIII. İLGİLİ LİTERATÜR ÇERÇEVESİNDE MAKÂSİD İCTİHADININ TARİHİ SEYRİ

HAÇKALI A.

MAKÂSİD VE İCTİHAD, AHMET YAMAN, Editör, MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ VAKFI YAYINLARI, İstanbul, ss.199-240, 2017

XIV. Şâtıbî de Makâsîd ve Fıkıh Usûlü

HAÇKALI A.

Ragbet Yayınları, 2010

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

I. Makasid Teorisi Fıkıh Usûlü Geleneğine Yeterince Katkı Sundu mu

HAÇKALI A.

İSLAM VE YORUM, Malatya, Türkiye, 8 - 10 Mayıs 2017, ss.115-130

II. Bir Osmanlı Fıkıh Usulcüsü Olarak Yusuf b Hüseyin el Kirmastî

HAÇKALI A.

OSMANLI'xxDA İLM-İ FIKİH, İstanbul, Türkiye, 24 - 25 Aralık 2016

III. Giresun da Kalasik Cami Mimarisinin Yeniden Ortaya Çıkışının Manevî Arka Planı Üzerine

HAÇKALI A.

Çağımızda Cami Mîmarisinde Arayışlar Uluslararası Sempozyumu, Giresun, Türkiye, 18 - 19 Kasım 2016, ss.280-

- IV. **Giresun özelinde Dini İrşatta Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri**
HAÇKALI A.
Dini İrşatta Sorun Analizi ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, 29.01.2015, Giresun., Giresun, Türkiye, 1 - 03 Ocak 2015
- V. **Gürcistandaki Müslüman Azınlıkların Problemleri üzerine Bir Değerlendirme**
HAÇKALI A.
Tarihte Ahıska Türkleri Sorunu: Dünü, Bugünü, Yarını, Uluslararası Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 14 - 16 Kasım 2014
- VI. **Ümmî Sinan da Dost Kavramı**
HAÇKALI A.
Elmalının Canları İrfan ve Sevgi Sempozyumu, Antalya, Türkiye, 12 - 14 Eylül 2014
- VII. **Giresun da Resmi Kayıtlara Savcılık ve Jandarma Yansıyan Suç Verilerinin Analizi**
HAÇKALI A.
Dini İrşatta Sorun Analizi Çalıştayı, Giresun, Türkiye, 11 - 12 Haziran 2014
- VIII. **Fetih ve İskan Döneminde Giresun Yöresinde Fakılar**
HAÇKALI A.
Geçmişten Günümüze Giresun'da Dini Hayat Sempozyumu, Giresun, Türkiye, 25 - 27 Ekim 2013, ss.78-83
- IX. **Kırgızistan da Teoloji Öğretiminin Meseleleri**
HAÇKALI A.
Uluslararası Globalleşme Sürecinde Kırgızistan'da Din Bilimleri ve Ahlak Öğretiminin Meseleleri Sempozyumu, Bishkek, Kırgızistan, 21 - 22 Mayıs 2007, ss.322-334
- X. **Serahsî ve Şâtıbî nin İstikrâya Dayanan Kâideler Bakımından Fıkıh Usûlü Metotları**
HAÇKALI A.
Uluslararası Serahsi Sempozyumu, Sakarya, Türkiye, 15 - 17 Ekim 2007
- XI. **Gelenekten Moderniteye Kazakistan da Müslüman Toplum ve Değerler Eğitimi**
HAÇKALI A.
The International Conference the 15 th. Anniversary of Independence of Kazakhstan/Uluslararası Bağımsızlığının Onbeşinci Yılında Kazakistan Konferansı, Almati, Kazakistan, 13 - 15 Ekim 2006, ss.195-201